

Landskap: Blekinge
 Härad: Östra
 Socken: Ingelum
 Uppteckningsår: 1947

Upptecknat av: Jan Grahn
 Adress:
 Berättat av: Hedvig Johansson
 Född år 1871 i Lyckebyborg

Fr solens dansar.	s. 1-4, 13
Dans.	s. 5-7
Runtabergsvisan.	s. 6-7
Smultron och liktorvar.	s. 9
Ökmann på ett fäg.	s. 11
Gå i äder.	s. 12
Långfredag.	s. 13
Visor.	s. 14-17

Se solen dansa.

Påskadas morron så skulle alla mänskor i Karlskrona ut till ett berg för å se solen dansa, och hade di bara hällt i sjö en del innan, å det gjorde de väl de flesste, så kunde det nog hänta att de tyckte att solen dansade! Här brukade de nog mest å fara ut till Tyska Bryggareberget på Vämö, och det gjorde då vi, för vi steg opp klockan fyra eller så, och då var vi där vid fem, och då gick solen upp, det är ju förstås lite olika efter som påskens är sen eller tidig, men det var ungefär vid fem för det mesta. Där va alldeles fullt med folk, där var både gamla och unga, och di ~~if~~ hade med sjö mat å kaffe, å kararna hade med sjö brännvin eller virke till en toddy, å så satt di där i skrevorna kring fyren eller nära satt kanske borta där vattentornet är nu, å så åt di å drack i ett par timmar vad

di hade med dej. Å sen va vi väl hemma nån gång vid åtta
igen. Å så förstås så hörde man här å var i boskarna.
att de spelade på dragspel, för det var många som hade
dragspel å då tog de förstås speleverket med dej vid så
na här tillfället. Men jag tor inte jag såg att di dan-
sade nån gång. Det va bara solen.

Sen ble folk latare. Nu ligger di å drar dej i
stället i sängarna, det sinade ut det där så småningom,
men på sjuttitallet, då var jag med, å då så vandrade
di dit ut i hele hopar på morronen.

Somma rodde med båt.

En gång var vi tie töser i sjuttonårsåldern el-
ler, ja, jag var sjutton år det vet jag, vi skulle ut
å si solen dansa på bryggarebarget, å då bestämde vi
dan innan att vi skulle ha nått med oss allihop, å vad
vi skulle ha, å en hade med dej våfflor, det var för-
KEKE

ACC. N:oR M. 10407:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

resten vanligt att di hade med sej våfflor, för det var liksom så att man skulle äta våfflor då, påskadas morron. Men hon hade dom i en sån där liten korg, som di hade då, den var gjord utå säv, och så var där ett lock med ett handtag på, å dēt var man i. Men näär vi kom te lannbron, då såg jag att hennas korg var öppen, å att där va bara lite kvar, å då vände vi tebakes å där låg våfflorna med jämna mellanrum på gatan, från Ernbergs och fram till Carlskrona-Växjö men vi samlade hop dom å slängde in dom i boskagerna där va utanför CWJ förr, ni minns.

Ja, det va ett aber.

(En annan person i sällskapet, berätterskans svåger, c:a 55 år tillägger:)

När vi bodde nere i Kalvhagen, så brukade vi till å ro ifrån Skeppsbron och över till Saltsjöbaden påskadas morron, å mor hade med sej nöra från

ACC. N:R M. 10407:4

sin klass, för hon hade ju söndagsskola i baptistförsamlingen. Å så gick vi uppför backen där till bryggarebegget, å där hade vi lite lekar, vi lekte sista paret ut å så, det gjorde vi för å hålla oss varma, det var ju för det mesta tjyvakallt där ute så tidigt på morronen å innan det var vår riktigt än för det mesta.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N.R M.10407:5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Dans.

Förr fanns det ju inga dansbanor, utan folk gick till järnvägsstationerna, för vid alla järnvägsstationerna gick di för å dansa, det kom dit nån med dragspel, å så dansade di, å det var inte bara di som skulle med tåget som kom, utan alla ungdomar, å så va det vid alla stationer på landet, minn s inte du Anna, när vi dansade vid Torskors station. Men du va kanske för liten, det tog slut nån gång efter 1900 tror jag, men det va på lördag å söndag, ända tills kvällståget gick, det var vid nie o Torskors, sen fick di inte va där längre, stihsen kom å körde bort oss, då gick vi till nått vägskäl med dragspelet i täten, vi brukade gå till Augerums kyrka, där är ju ett stort vägskäl uppe backen, där en väg går till Lösen å en till Kättlismåla å det hålllet. Å i Lyckeåborg,

ACC. N:R M. 10407:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

där var det en riktig samlingsplats, den var alldeles strax innan man kommer fram till Krokebro, det hetade Runtaberget, där var det slldeles folksamling precis. Di hade en hel visa om den, den hetade Runtabergavisan. Jag minns inte hela nu, men nära verser kan jag väl, men kom igen, så ska jag se om jag kan komma ihåg fler sen:

När lördaskvällen kommer
då får ja gå till Runtaberget
träffar där min lilla vän,
för hoppfaddiralla,hoppfaddirallan lej,lej,lej.

Å där kommer Ludde
med x långa Lotten sin
för hoppfaddiralla,hoppfaddirallan lej,lej,lej.

ACC. N:oR M. 10407:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Å där kommer Ludde
som spelar på klaver,
för hoppfaddiralla,hoppfaddirallan lej,lej,lej.

Ludde, han var far till min svägerska Elvira, å han
hjälde en fru som hetade Lotta, å hon var så lång så
lång å så mager som en speta.

Å ifall nån vill veta
vem denna visa diktat har
för hoppfaddiralla,hoppfaddirallan lej,lej,lej,

så är det Ola Blader
uti Biskopsberga mark
för hoppfaddiralla,hoppfaddirallan lej,lej,lej.

Ja, å i Augerum, där dansade di på Kronoberget
med. Han Ola Blader, han va korgmakare, å bodde uppe

ACC. N.R M. 10407:8.

i Biskopsberga. Vi hade en skäppekorg hemma, som
Ola Blader hade gjort, å den kallade vi för Ola
Blader.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:oR M.10407:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Smultron och liktornar.

När mormor och jag var ute å skulle gå till
gäret en gång, så var där smultron vid vägkanten, å
jag ville förstås plocka utå dom, men då så sa mormor,
för hon ville inte jag skulle:

- Plocka inte smultron som växer vid vägkanten
för det får man liktornar utå!

Så jag har aldrig plockat såna smultron nån gång,
fast så värst sant kan det ju inte va.

När jag var liten, så väckte far mej mitt i
natten ibland, för jag skulle lägga om hans ben,
som värkte. Han väckte bara alltid mej, för jag var
så hänt till det, tyckte han, men tänk, jag fick nästan
aldrig sova ifred när han hade värk.

Å, folk har inget minne, di e som höns, när jag
sjunger eller berättar nått som vi va med om eller

ACC. N.R M. 10407:10

var med om när vi va unga, då säjer di bara:

- Asch, det minns då inte jag, du är då en
förskräcklig människa som kan minnas sånt.

En gång så hörde jag två kärringar som satt
på ett fåg, å den ena sa:

-Ska du ha nåen julagran i åur?

Å då svarade den andra:

- Niej, dei baura bärrar såu daunt, såu dei
skau jau inte hau, mien vi göyr vell lite i tauket
som vaunlett!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N.R **M. 10407://.**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Öknamn på ett teg.

"Lindwalls gris" kallade di Nättraby-Alnaryd-
Älmeboda järnvägen för, för konsul Lindvall
han hade di mest aktierna i den, å så skrek den
så eländigt när den visslade, det va som när di ska
te å sticka en gris.

Sen kallade di han mest för Krösnabanan.

ACC. N:oR M.10407:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Slå åder.

Men den gobben som gjorde Runtabergavisan, han
han Ola Blader, han gick kring å slog åder på folk.
Det gjorde di när di hade tandvärk, för di trodde att
det var deras onda blö som gjorde den, som åstadkom
att di hade tandvärk. Men om det hjälpte nån gång,
det vet jag faktiskt inte. Fast kanske om di hade
hjärnblödning.

ACC. N:R M.10407:13.

Påsk.

Det var bara i stan di gick så där tillhopa i en ~~xxx~~ stor stor mängd för å si på solen, för å si solen dansa som jag sa nyss. För på landet, där gjorde didet nog också, men där gick man mer för sej själv, inte i store hopar som i stan.

På långfredag gick man ur huse i kyrkan, å mor, hon hade sin svarte, fine klänning å far han hade sin store kyrkehatt, det var en stilig cylinder. Alla var i svart på långa frēdag

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N.R M. 10407:14

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Visor.

Min morfar brukade sjunga. Han skrev inte ner visorna
eller så i nån bok, det brukade min man göra, han
hade en bok där han skrev ner nya visor, när han hörde
nån han tyckte om. Jag minns nog nåra av morfars,
fast det är inte säkert jag kan radsätta ordena,
fast jag minns ungefär.

Säg kära Anna, hur kan du mig neka
att följa med mig till dans och lekar
byns ungdom samlas under prästens ekar
i sommarkvällen vid fiolens klång.

Ack käre Kalle, hur kan du väl våga
att utan orsak si se där mej plåga
Jag följer genast med förutan fråga
i sommarkvällen vid fiolens klång.

ACC. N:oR M. 10407:15.

Och ettersom vi lyckats fram oss tränga
så ber jag ifen polka dej få svänga
mest glatt går dansen på di gröna änga
i sommarkvällen ve fiolens klång.

Å eftersom vi nu ä må varandra
så bryr vi oss ej mera om di annra
nä, låt oss sluta dansen nu å vannra
i sommarkvällen ve fiolens klång.

(Anmärkas bör, att mehödierna svårlijgen lät sig upptecknas,
alldeinstund berättarxskan närmast saknade förmåga att
sjunga och mässade fram verserna på en eller två
spruckna toner.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N.R **M. 10407:6.**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så var det en som morfar sa var en gammel slättervisa,
fast jag vet inte när di sjöng den annars.

Nu är det soligt och varmt på näset
och insjön famnar med armar blå.

Å fröen skallrar i penninggräset
å alla man sköla ut och slå.

Var är min slipsten och så min bytta
och mat i äskan till dagens slut
nu är det frågan om att göra nytta
vi får nog svettas innan det tar slut.

Kom flicka kära, nu är räfsan färdig
ditt namn jag skurit inskaffet in.

Kliv ej i bäcken nej kom jag bär deg
igenom livet om du blott blir min.

ACC. N.R M. 10407:17

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Var inte rädd, det är inte farligt
du skall ej väta dina fötter små
nej, jag ska bära dej så ömt och varligt
det är ju gott att vi äro två.

Den ene stöder så ömt den andra
det är ej gott till att ensam gå
Nej hand i hand vi tillsammans vandra
en gör ej nytta, men båda två.

Ty ~~vad~~ jag avslår, du röfsar samman
och bärger sedan i ladan in
kom låt oss leva i fröjd och gamman
tills Herran skördar uppå ängen sin.